

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Πέντε κρίκοι αθλητικού συναγωνισμού, αλληλεγγύης, πολιτισμού, ελπίδας και ειρήνης

Εικαστικά έργα εμπνευσμένα από τις αξίες του Ολυμπισμού

Ο Σύλλογος Εργαζομένων στην Εθνική Τράπεζα, αποφάσισε να αφιερώσει το εφετεινό του Ημερολόγιο 2004 στους Ολυμπιακούς Αγώνες, με τον τρόπο που η διαχρονική τους ιστορία, αλλά και η σύγχρονή τους επιβίωση, ενέπνευσαν μια πλειάδα Ελλήνων και Ιταλών καλλιτεχνών, προκειμένου να φιλοτεχνήσουν έργα, με βάση τα οποία πραγματοποιήθηκε η ομώνυμη και ομονοτική έκθεση που παρουσιάστηκε για οκτώ μήνες στην Νάπολη (Palazzo Reale), στην Αθήνα (Μουσείο Γουλανδρή Κυκλαδικής Τέχνης) και στην Βενετία (Palazzo di San Giorgio Evangelista), σημειώνοντας αποδεδεγμένα μεγάλη επιτυχία.

Ο αθλητισμός και ο πολιτισμός αποτελούσαν παλαιότερα μια ενιαία έκφραση, την οποία η Αθήνα του 2004, ως πόλη που επελέγη να φιλοξενήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες, επιδιώκει να διατηρήσει, προσδίνοντας στο πνεύμα και στο νόμα τους μια διαφορετική διάσταση. Μια διάσταση που να γεφυρώνει το παρελθόν με το παρόν.

Κατά την αρχαιότητα, ο Ολυμπιακός Αθλητισμός δεν αφορούσε μόνον την άσκηση του σώματος και την ευγενή άμιλλα ανάμεσα στους αγωνιζόμενους. Η έννοια του στίβου, από την γένεσή της ακόμη, δεν περιορίζοταν αποκλειστικά στην εκγύμναση, αλλά κάλυπτε παραλλήλως και βασικά ιδεώδη που αφορούσαν στον χώρο του πνεύματος, του πολιτισμού και των κοινωνικών αξιών. Ο άνθρωπος άλλωστε αντιμετωπίζοταν ως ενιαίο σύνολο ιδιαιτεροτήτων και ικανοτήτων, τόσο σωματικών όσο και φυσικών. Η θέσπιση και η ερότητα των αγώνων είναι γνωστό πως αποσκοπούσε, από τα χρόνια ήδη εκείνα, στην σύνθετη ανάδειξη των συγκεκριμένων αρετών, που προϋπέθεταν εσωτερικό έλεγχο, πεθαρχία και σεβασμό, μαζί με υψηλό φρόντημα, στοιχεία τα οποία διέκριναν όλους τους συναθλούμενους, που κατά τα άλλα χαρακτηρίζονταν από αμερόληφία στον στίβο, αναγνώριση της αξίας του αντιπάλου, αποδοχή του αποτελέσματος και προπαντός αγωνιστική ανιδιοτέλεια.

Οι αθλητές που έρχονταν να συμμετάσχουν και από τις πιο απομακρυσμένες ακόμη περιοχές του τόπε γνωστού κόσμου, αγωνίζονταν για έναν απλό και απέριττο «κόπινο» (στεφάνι από αγριελιά) και για τον συμβολισμό επίσης της νίκης, που δεν την εξαργύρωναν παρά μόνον με την τιμή και την δόξα που μετέφεραν στην οικογένεια και στις πατρίδες τους, μετά το πέρας των αγώνων. Υπήρξαν δε τόσο σημαντικοί οι αγώνες που διεξάγονταν στην Ολυμπία, ώστε με βάση αυτούς οι αρχαίοι Έλληνες χρονολαγούσαν την ιστορίας τους, όπως μας πληροφορεί από τα αρχαιολογικά τεκμήρια το «Πάροι Χρονικό».

Εκτός αυτού, γνωρίζουμε ότι κατά τα στάδια πρεστοιμάσσαις και ιδιαίτερα κατά την διάρκεια διεξαγωγής των αθλημάτων, ήταν κοινώς αποδεκτή η παύση κάθε μορφής εχθροπραξιών. (η γνωστή εκεχειρία). καθώς επικρατούσε πνεύμα αλληλεγγύης, συμφιλίωσης και συναδέλφωσης των λαών.

Ευπρόσδεκτοι για την συμμετοχή στα αγωνίσματα, ήταν άνθρωποι που προέρχονταν από διαφορετικές φυλές, περιοχές και πατρίδες, είχαν τα δικά τους ήδη, μιλούσαν τις δικές τους γλώσσες ή διαλέκτους και δεν ενδιέφερε η προέλευση της κοινωνικής τους τάξης, το χρώμα του δέρματός τους, οι πολιτικές και θρησκευτικές τους πεποιθήσεις, καθώς και οι κοινωνικές αξίες πρέσβειν, αρκεί οι αθλούμενοι να ενστερνίζονταν τα ιδεώδη του Ολυμπισμού.

Φυσικά οι αξίες έχουν σήμερα αλλάξει, όπως και οι καιροί. Το ουσιώδες ζητούμενο είναι να αναβιώσουν, με βάση εκείνους τους Ολυμπιακούς

Αγώνες, τα ιδεώδη, όσον αφορά στην έννοια του συναγωνισμού και όχι του ανταγωνισμού, της συναδέλφωσης, και όχι της συγγήνης αντιπαράθεσης, της συμμετοχικής αλληλεγγύης και όχι της επιδίωξης προσωπικής αφέλειας. Αυτό άλλωστε επεδίωξαν και κατά τα νεώτερα χρόνια (1896) οι δύο κορυφαίες προσωπικότητες (ο Δ. Βικέλας και ο Pierre de Coubertin), που κατόρθωσαν να τους επαναφέρουν και να τους καταστήσουν μάλιστα ένα παγκόσμια σημαντικό γεγονός.

Οι αρετές που εκφράζονται μέσα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες προσδίδουν στον χώρο του πολιτισμού και της καλλιτεχνικής δημιουργίας, εκτός των άλλων. Η τέχνη άλλωστε ήταν και συνεχίζει να είναι ο φάρος για την αλληλεγγύη και την αλληλοκατανόηση των λαών, με επιζητούμενο τον Ουμανισμό, που τα γνωρίσματα και τα χαρακτηριστικά του υπερβαίνουν κάθε μορφή συνόρων και κάθε αντίληψη εσωστρέφειας.

Η συμπαράθεση έργων σύγχρονων Ελλήνων και Ιταλών εικαστικών δημιουργών, μεταφέρει όχι το γράμμα αλλά το πνεύμα των αρχαίων εκείνων ιδεωδών, διατυπωμένο μέσα από σημερινές αισθητικές αντιλήψεις και προσαρμοσμένο στις ανάγκες του καιρού μας.

Κάθε καλλιτέχνης, μέσα από το δικό του έργο και από τον τρόπο που χειρίζεται τα υλικά, τα θέματά του και το προσωπικό του ίδιωμα, – με χρήση πολλές φορές χειρονομικών παρεμβάσεων, άλλοτε μέσα από την μεταφορικότητα, τους συμβολισμούς και τις αλληγορίες των παριστανόμενών, πότε πάλι με χιούμορ, κριτική διάθεση, ποιητική πνοή και δημιουργική κυρίως φαντασία, – προτείνει μια διαφορετική και διευρυμένη από κάθε αποφή, θέση του κόσμου μας.

Οι σελίδες αυτού του Ημερολογίου φιλοξενούν μια μόνον επιλογή από τα έργα που συγκρούονται την μεγάλη περιοδεύουσα Ολυμπιακή έκθεση. Η επιλογή των έργων κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου καθένα να συνοδεύει ανάλογα και ταυτιστά τον κάθε μήνα του έτους, δίνοντας ένα συγκεκριμένο κάθε φορά στήγμα και επιπροσθέτως την αρμόζουσα, κατά το δυνατόν, ατμόσφαιρα.

Με αλφαριθμητική σειρά, ακολουθούν συνοπτικά στοιχεία των καλλιτεχνών, των οποίων παρουσιάζουμε στο Ημερολόγιο τα έργα τους, ευχόμενοι σε όλους μια Καλή και Δημιουργική Χρονιά!

Αχιλλέας Δρούγκας: Η παραστατικότητα στα έργα του εμπειρέχει αρκετά στοιχεία της pop art στους ζωγραφικούς πίνακες του «μαγικού ρεαλισμού» που ο καλλιτέχνης διαμορφώνει. Δημιουργώντας έναν μεταφυσικό διάλογο ανάμεσα σε διαχρονικούς μύθους και στη σημερινή καθημερινότητα.

Δημήτρης Μυταράς: Μέσα από ένα μετέξπεισονιστικό ίδιωμα και με βάση νοηματικές αλληλουχίες και συνειρμούς, το παρελθόν διαπλέκεται με το παρόν, ενώ η φευγαλέα εντύπωση αντιπαραβάλλεται στη διάρκεια, υποβάλλοντας τα έργα του. – ανάμεσα στα άλλα – και μια έμμεση κοινωνική κριτική, σχετικά με τους μύθους και τα σημερινά τεκταινόμενα.

Αρμάντο Ντε Στέφανο: Μέσα από μια νεοεραλιστική αναδιαπραγμάτευση θεμάτων, παρουσιάζεται το οικείο ως ανοίκειο. Η Ναπολιτάνικη ζωγραφική παράδοση διατρέχει με λυρισμό τα έργα του, στα οποία διακρίνεται κανείς θέματα, χρώματα και μοτίβα διαποτισμένα με μια «ηρωική» ανθρωπιά, που είναι εμπνευσμένη από την σύγχρονη νεομπαρόκ εικονογραφία.

Γιώργος Οικονόμου: Γεννήθηκε και πέρασε τα εφηβικά του χρόνια στην Ελλάδα, πριν φύγει για σπουδές και τελικά εγκατασταθεί στην Ιταλία, στην οποία τα έργα του αγαπήθηκαν. Την απεικονιστική του ζωγραφική

